

NVE – Konesjons- og tilsynsavdelingen
V/ Erlend Støle Hansen
Pb. 5091 Majorstua
0301 Oslo

02.06. 2017

Høringsutsagn for Tokheim kraftverk Odda kommune i Hordaland fylke

Bakgrunn

Vi viser til e-post der dere ber om Småkrafts kommentarer på mottatte høringsutsagn vedrørende konsesjonssøknaden for Tokheim kraftverk i Odda kommune i Hordaland fylke.

Følgende interessenter har gitt sitt høringsutsagn i saken:

- Odda Kommune
- Fylkesmannen i Hordaland
- Hordaland Fylkeskommune – kulturavd.
- Odda Energi AS
- Direktoratet for mineralforvaltning
- Statens vegvesen
- Boliden Odda
- FNF
- Bergen og Hordaland Turlag
- Naturvernforbundet

Odda Kommune

Odda kommune går mot utbygging på Tokheim med knapt flertall (14 mot 13stemmer). Begrunnelsen er en totalvurdering. Om det blir kraftutbygging ønsker kommunen en revurdering av minstevassføringen og at foreslåtte avbøtende tiltak blir gjennomført.

Småkrafts kommentar:

Småkraft tar uttalelse til etterretning, og vil invitere representanter for kommunen til å delta på sluttbefaring, spesielt for å få med seg Boliden sine vurderinger, og for å diskutere avbøtende tiltak.

Fylkesmannen i Hordaland

Fylkesmannen rår frå utbygging begrunna med. «Utbygging i Tokheimselva vil gi negative verknader for landskap, friluftsliv, turisme og opplevingsverdi».

Småkrafts kommentar:

Småkraft mener Fylkesmannen er lite konkret i sin uttale, og overvurderer betydningen en utbygging vil ha for landskap, friluftsliv, turisme og opplevingsverdi.

Hordaland Fylkeskommune

Rår frå utbygging, primært begrunna med omsyn til landskaps-, friluftsliv- og reiselivsverdiane. Om det blir utbygging må planområder synfarast av fylkeskonservatoren for lokale tilpassingar til kulturminneverdiane, samt at det må tas spesiell omsyn til raulisteartar og viktige naturtypar.

Småkrafts kommentar:

Småkraft mener Hordaland Fylkeskommune overvurderer betydningen en utbygging vil ha for landskap, friluftsliv og reiselivsverdier. Om det blir utbygging vil vi involvere kulturmyndigheten med tanke på tilpassing av planene til kulturminner.

Odda Energi AS

Noe forsterkning trenges i lokalnettet for å koble til 9 MW. Det er også i dag en begrenset kapasitet opp mot sentralnettet.

Småkraft AS sine kommentarer:

Småkraft er kjent med de generelle betraktningene for å få kraftverket på nett, og er villig til å betale de nødvendige anleggsbidrag for evt. forsterkning i nettet. Alt etter hvilke planer som realiseres vil dette bli en sak som må avklares konkret i detaljplanleggingene før bygging.

Direktoratet for mineralforvaltning:

DMF kan ikke se at tiltakene kommer i konflikt med mineralressursar eller bergrettigheter, og har ingen merknader til tiltaket.

Småkraft AS sine kommentarer:

Småkraft AS tar uttalelsen til etterretning.

Statens vegvesen:

Forhold som angår avkjørsel fra fv. 550 må avklares med SV, spesielt med tanke på alternativ 2 for kraftstasjon. Dette gjelder også for kryssing av /legging av jordkabel ved fv 550.

Småkraft AS sine kommentarer:

Dersom prosjektet får konsesjon, vil Småkraft i forbindelse med detaljplanleggingen ta kontakt med Statens vegvesen etter gjeldende krav og retningslinjer.

Folgefonna Nasjonalparkstyre:

Er positiv til tiltaket, og ønsker å bli involvert i planlegging for avbøtende tiltak ved turstien.

Småkraft AS sine kommentarer:

Småkraft AS tar uttalelsen til etterretning, og vil kontakte Nasjonalparkstyre i planleggingsfasen.

Boliden Odda:

Boliden ser både fordeler og ulemper med å utnytte kraftressursen i Tokheimselva, og viser til dialog med Småkraft. Boliden forbeholder seg retten til å komme med ytterligere høringsutspill i forbindelse med sluttbefaring.

Småkraft AS sine kommentarer:

Småkraft har en konstruktiv dialog med Boliden, med tanke på å få en best mulig synergi mellom Bolidens bruk og bruk av fall-ressursen til kraftverk. Vi har oppfordret Boliden til å stille på sluttbefaringen, slik at man kan få best mulig avklaring av synspunktene overfor NVE, høringsparter, grunneiere og Småkraft.

FNF Hordaland

Fraråder konsesjon primært grunna konsekvenser for landskapet. De skriver blant annet at elva er et mektig landskapselement.

Småkraft AS sine kommentarer:

Småkraft vil påpeke at inntaket er lagt nedenfor de 2 mest markerte fossene som kan sees fra bygda/fjorden. Elva er allerede sterkt påvirket av reguleringen av Blåvann, og inngrepene med inntak og rørgate vil bli vesentlig mindre synlig enn en hogst i samme område vil være. Grunneier har hogstmoden skog som planlegges tatt ut uansett. Landskapet rundt Tokheimselva er sterkt preget av ras, og en rørgatetrase vil som sådan ikke skille seg sterkt ut fra et ferskt ras-løp. På lik linje med et ras-løp vil rørgatetrase gro til over tid

Bergen og Hordaland Turlag

Går mot planer om kraftverk i Tokheimselva grunna konflikt med friluftsliv, reiseliv, kulturminne, landskap og «samla last av energitekniske inngrep i Hardangerfjordregionen».

Småkraft AS sine kommentarer:

Småkraft har lagt vekt på å legge installasjoner slik at de er minst mulig i konflikt med de nevnte verdier, noe vi mener vil fremkomme på sluttbefaringen.

Naturvernforbundet

Naturvernforbundet er negativ til prosjektet grunna samla belastning i området, og begrunna i at elva ikke skal bli ytterligere utbygget.

Småkraft AS sine kommentarer:

Småkraft mener, som vi har skrevet i søknaden, at det er et argument for utbygging at mye av vannmengden i elva allerede er regulert. Vi mener dette vil komme godt fram på sluttbefaring. Boliden er i gang med endring/oppjustering av installasjoner i elven, og har i prisippet ingen begrensninger på hvordan de regulerer vannmengden fra Blåvann, og fra dammen på Tokheim.

Småkrafts konklusjon

Utnyttelse av fallressursen i Tokheimselva vil skje i samarbeide med Boliden som har brukt vannressursen i snart 100 år. Grunna Bolidens regulering vil det bli et prosjekt med høy, og rimelig jevn, vinterproduksjon. Dette skiller prosjektet fra tradisjonelle elvekraftverk. Boliden har en aktiv

regulering av vassdraget, og kan i prinsippet regulere vannmengden fra Blåvann, og dammen på Tokheim fritt.

Konsekvenser ved tiltakene er moderate, og for landskap, reiseliv og friluftsliv mener vi at høringsuttalelser til dels dramatiserer konsekvensene. Dette regner vi med vil komme greit fram under sluttbefaringen.

Tokheim kraftverk vil med sine 26,5 GWh være stort som småkraftverk, og vil gi betydelig verdiskapning både lokalt, til kommunen og til Staten.

Vi mener at fordelene ved en utbygging av Tokheim kraftverk er større enn ulempene. Europa og Norge trenger mer fornybar energi! For å realisere en småkraftutbygging, er den avhengig av at de som innehar rettighetene til ressursene griper fatt i muligheten og iverksetter utbygging.

Småkraft har etter over 50 ferdig bygde kraftverk fått god erfaring med å rydde, revegetere anleggsområder. Vi har tilpasset prosjektet godt i landskapsrommet med de løsninger og avbøtende tiltak det er søkt om. Vi ber derfor NVE i den videre behandlingsprosessen vektlegger de positive virkningene prosjektet vil medføre.

Vennlig hilsen

Martin Vangdal
Prosjektleder konsesjon

Steinar Hansen
Prosjekt utvikler